

גייסות לוגיסטיים" במבחינתיות*

סקירת גויסות לוגיסטיים" במבחינתיות

(מי שהיה מפקדו של הקורפוס העשירי האמריקאי בקוריאה)

השגחת הפיקוד

הבחינה של "השגחת הפיקוד" — שניתן לבטאה בקצרה ע"י "עין מפקד פקודה" — מצויה בכל אחת מן הבעיות בה נגנו נתקלים בספר; בין במקרים בהם "השגחת הפיקוד" קיימת בהצלחה, ובין כאלה בהם נמצאה לקויה. שליטת המפקד היא הבסיס לכל הצלחותיו וכשלונותיו בכל הנוגע לאותו דרג פיקודי שהגנו עוסקים בו. דוגמה לכך מצויה למשל, בפרשת אותה יחידה בקוריאה אשר זנחה את כלל ההתחפרות שלה, כאשר אותו זמן היו הללו חסרי תועלת בגלל הקרקע הקפואה. אולם משהפשירו השלגים באביב, מנע המלאי הכלתי-מספיק את השלמת תקן כלל-ההתחפרות ואילו עתה הפכו כלל-ההתחפרות לחיונים ביותר נוכח התרפה סיגנית כבודה. שיקדתם של המפקדים בכל דרג להקל מנטל החייל צריכה היתה להכתיב להם בשעתו כי יאספו את כלל-ההתחפרות ויאחסנום בדריגים העורפיים, בכדי שאפשר יהיה לנפקם-מחדש לכשידרשו הכלים שוב. נקל להעריך את חשיבות הענין מנקודת-הראות של משמעת-ההספקה (עליה ידובר עוד להלן) והמחבר סיפק גם מספר תיאורים נוספים, העשויים לשמש דוגמאות ברורות אפילו עוד יותר לחיוניות "השגחת הפיקוד". לעומת זאת, הרי שימוש מוצלח בעיקר "השגחת הפיקוד" מודגם יפה בפרשה שאירעה בספטמבר 1950. "דיביזיות הפרשים הראשונה" * ודיביזיות הרגלים ה-24 ניצבו בפני הבעיה של גשירת גשרים על פני הנהרות קימהו ונסונגו. הדיביזיה ה-24 מצאה, כי לעת קצרה תוכל להשאל גשר לדיביזיות הפרשים ה-9, אולם היא לא יכלה להסכים לכל דתיה במיעוט החזרת הגשר. בענין זה לא הושאר דבר ליד המקרה! סגן-מפקד הדיביזיה ה-24 בעצמו נשאר ליד הגשר, כדי לודא שאמנם יפורק הגשר בעוד מועד לצורך החזרתו לדיביזיה שלו. השאלת הציוד בוצעה כאן בהצלחה מלאה!

אכן, גילויים הרי-שואה של העוד פיקוד-פיקודי הודגמו

איש חיל-הנדסה מכין את הגשר לפיצוץ, למנוע שימוש ע"י האויב.

גסיון-הקרב של גייסות-השירותים שבצבא ארה"ב בשנות 1950-51 במלחמת קוריאה, קובץ בכרך המכונה "סיוע-קרב בקוריאה". החומר בשבילו קובץ במשך שנה ע"י מגישות ושיחות-תחקיר עם אנשים המתאימים. בדבריו של גנרל-מיוז אורלנדו וורה, לשעבר ראש מחלקת ההיסטוריה הצבאית, בפתח הספר, צוינה כבעיות תכליתו: — "ידיעת התפקידים המוטלים על אנשי החילות האחרים — יחד עם ידיעת הקשיים הכרוכים בהם, תעשה להבנה הדדית טובה יותר בצבא כולו".

קפטן ג'וזף וסטובר, המחבר, שירת כמעט ארבע שנים בזירות השונות במלחמת העולם השנייה, ומתוכם עשה עשרים ושמונה חודש כותחן-שדה בזיכצנת-הרגלים ה-34; לאחר מכן עברה עליו תקופה כהיסטוריון בזירת-המלחמה האירופאית. בתקופה אחרונה זאת הלך המחבר והשתכנע בחשיבותו של איסוף לקח-קרבות על-מנת שמתוך עיון בחומר זה יתאפשר לקצינים הצעירים להיטיב ולהתכוון לביצוע תפקידיהם ולאמון אנשיהם לקראת הצלחה-בקרב. לאחר המל-חמה רכש לו קפיטן וסטובר את התואר דוקטור לפילוסופיה, והצטרף לחבר המרצים במכללת מדינת אריזונה. בסתו 1951 חזר לשירות פעיל, במחלקה להיסטוריה צבאית, וניתנה לו ההזדמנות להוכיח על-ידי גסיון-עשה בפועל את נכונות הנתחה בדבר ערכם של מגזי-שיחה עם אלה שנתנסו במצבי קרב.

הספר תוכנן ככרך-לואי למחקרו של מיוז ג'וגלר, "פעור לות קרב בקוריאה" — רגלים, תותחנים, שריון, שראה אור ב-1954 **; וארגון החומר שבכרך הולם בהחלט את המטרה לשמה נכתב. הספר מחולק לפרקים המתארים את הנסיונות והלקחים — בעיקרם בדרג היחידה הקטנה — של חילות הנדסה, ההובלה, הכימאים, הקשר, הרפואה, החימוש וההספקה; פרק בסני עצמו עוסק בבטחון-שדה, פעילות-קרב ורוח-לוחמת; ופרק אחרון בשם "קצרות", מתאר קטע-ילקח מענינים הנוגעים לכל החילות והשירותים בצורה שהיתה מכבדה על מיון והפרדה ביניהם לפי "סימן היכר חילי".

אין הספר מנסה לנתח ולהעריך, בפרקי סיכום מיוחדים, את הנסיונות המתוארים, ואין הוא עוסק בהסקת-לקחים במיוחד, אולם מרבית הראיונות מבהירים את הלחץ הבהר-היטב — ולקחים אלה מתחלקים בדרך הטבע לפי בחינותיו וצדדיו של מקצוע מלחמה הקיימים-ועומדים מזה זורות.

* עיקרי הספר "סיוע-קרב בקוריאה" אשר פרקים נבחרים מתוכו הופיעו זה עתה בקונטרס מס' 9 — "גייסות-שירות במבחינתיות", בסדרת "קונטרסים למקרא ולעיון", שבהוצאת "מערכות".

** עומד להופיע בעברית בהוצאת "מערכות".

*** דיביזיות רגלים כיום — המחויקה בתוארה זה מטעמי מסורת.

ע"י מוקשינוראנו, ומספר מחילינו שנהרגו מחמת כך שהאיוב חשף והרים את מוקשינו, והניחם מחרש, בנקודות אחרות. שדות בלתי-שמורים כאלה נתגלו כמקרה-הספקה נוח למוקשיים בני 20 ליטראות לגבי איוב שאין לו אלא מערכת-הובלה דלה.

לצד-זכות של החשבון ייזקף התאור לאותו שמוש מצוין בשדות-מוקשים, שהוכיחה הדיביזיה הקוריאנית ה-6 מצפון לסיניונג בספטמבר 1950. שדות-מוקשים מתוכננים היטב סגרו על כביש מעבריו — והפכוהו למעין מיצר. מוקשים שלא נדרכו הונחו לכאורה באיזהירות על הדרך, במקום שצותות מפניהם-מוקשים הסינים יוכלו לאכנסם בנקל. לאחר זאת, ניתן היה לטנקי האויב לעבור במיצר למלא-אורכו בבטחה, שהרי הצותות כבר סילקו את מוקשי ההטעה. בקצהו הדרומי של המיצר (האויב בא מעבר הצפון) הושמו במדוקדק מוקשים

אנשי-חיל-החימוש עמלים 24 שעות ביממה כדי לקיים את רכבי-הקרב בקווי-החזית.

שנדרכה-תחילה והוכן מחסום-דרך סופי. צותות-פלטים החמריים שים בקני-בזוקה בני 3,5 אינץ' הוצבו בשני קצות המיצר, וצות-רגלים בעל אותו חימוש הוצב במרכזו. כל הצותות הוזהרו לצבור את אשם עד שיפוצץ המיקוש במחסום-הדרך הסופי (הדרומי).

הכל ארע כפי שתוכנן. זמן מה לאחר-הצות התקרבו טנקי-אויב, ולפניהם צותות מפני-מוקשים. המוקשים, שנמצאו בנקל, הושלכו באיזהירות לצדי הדרך ולא התפוצצו. כך גבר-ההלך הבטחון העצמי, בעוד הטנקים מתקרבים למחסום הסופי. כאשר לא נשמעו עוד טנקים נוספים מתקרבים, נחסם המיצר ע"י הנחת מוקשים-דרוכים בקצהו הצפוני. טנק בודד שפיגור אחרי השדרה נעצר, לשם התמצאות, סמוך לצות הבזוקה הצפונית. פגיעה ישירה העלתה את הטנק באש, וכמעט בו בנמן פוצץ המחסום הדרומי ע"י הפלטים מפני-המוקשים. פגיעה ישירה משל צות-הבזוקה הדרומי הבעירה טנק שני. כך נחסמו שני קצות המיצר. חוטי התיל-הממעידי, המחוברים אל המוקשים שבשדות המוקשים לאורך הדרך לצדיה, חסלו את כל אנשי צותות-השריון שהיה עדיין ביכולתם לנסות ולהמלט. אותו לילה חיסלו הפלטים והרגלים חמשה טנקים, ועם בוקר השמידו חיל האויב השעה טנקים נוספים. מיצר המלכות לכד ארבעה-עשר טנקים על צותותיהם.

תחזוקה לקויה

דוגמאות לתחזוקה לקויה היו רבות במספר, והן עשו

היטב בצליחת-נהר שנוערה על הנקוטנג בספטמבר 1950. 27 שעות בלבד ניתנו להכונן הצליחה, ומתחילה לא היו מצויות בידי הפלטים סירות-הסתערות. הסיור הדרוש בוצע, וחיל הרגלים הגיע אל שטח ההתכוננות-הסופית בהקדם זמן — דבר שאיפשר לחלקו לצותות-סירה ולתת להם הורכה אל-מנטרית. שעת היש היתה 0245. לבסוף הגיעו סירות-ההסתערות ב-0400. איש לא היה אחראי לשיירה, והנהגים נעלמו מיד בהיעצר המשאיות. השחר הפציע כשהחל הגל הראשון בצליחה. חיל-הרגלים החל עושה מלאכתו באומץ. הארטילריה וסיוע-אוויר-מהודק תמכו בהסתערות: והפלטים המשיכו במאמציהם באומץ ובתקיפות. הצליחה היתה מוצלחת, אבל לפלוגת-הפלטים האחראית לכך היא עלתה 422 אבדות. אילו קיים פקוח פקודי בענין הקריטי של סירות-הסתערות באותה מידה בה קיים פיקוח כזה בפרשת הגשר שבדוגמה הקודמת — ללא-ספק היו האבדות באדם פוחתות בהרבה, כי צליחת לילה עשויה היתה לודא הפתעה גמורה. ולפתות היתה מצילה את הגייסות הצולחים מפעולתה הקטלנית של אש מכוננת.

משמעת-הספקה

וכן רבות התעוררה בעית משמעת-הספקה. עודפי ציוד הם גאותו של כל חייל העושה בבסיסים ובחילות-מצב — והמים בגדר קללה לכל חייל לוחם. פלוגת-אחוקת-חימוש אחת החזיקה בעודף של 300 טון חלקי-חילוף מעל הכמות המוקצית לה. עומס זה ביטל את גידות הפלוגה במדה כזאת, שמקים-תנוחתה נמצא כ-200 ק"מ מאחורי מוצב-הפקוד הדיביזיוני. מאתים משאיות עמדו בתור "רדום" לתקון. תוך כדי עשרה ימים מאז התיצב בפלוגה מפקד חדש, הועברו חלקי החילוף המיותרים לפלוגת-החימוש המסייעת (*). פלוגת אחוקת-החימוש שבה המדובר נעה עתה כ-150 ק"מ קדימה, חסלה את הפגורים ואף היתה מסוגלת לשלוח פלוגות אל שלשת צותות-הקרב הרגימנטליים שבדיביזיה, דבר ששפר במידה ניכרת את שרותי החמוש הניתנים להם בפועל.

בזמן שזירת-המלחמה כולה נתונה היתה במצב משבר בגלל המחסור באספקה, ומנגוון האספקה של ארה"ב היה משגר בקצת-תנוה חלקי חלוף לקוריה — יכולת "לצאת מן הכלים" ממש למשמע ספוריה של אותה יחידה אשר כה טרודה היתה עד שלא יכלה לערוך בקורת מלאי חלקי-החלוף שברשותה. ועוד יותר עשויה היתה לעורר בך חימה הידועה שהעדר-דאגה זה מצד היחידה — "הוטבר" — בכך ששיחות טלפון ממפקדת הפלוגה אל הבסיס העורפי שבגמל פוסאן די היה בהם כדי להשיג פלוגה במהירות את חלקי-החלוף הנוספים שחסרו לה — ואשר יתכן כי היו "קבורים" באוצרות המלאי הבלתי-מבוררים שלה. כי שיחות-טלפון היו "מבצע" קל יותר מאשר חיטוט במחסני חלקי-החלוף העודפים.

מיקוש

מוקשים הם כלי זין הראוי לשם של "חריב-מיפיות". מצד יות בספר הדגמות לערכם של שדות-מוקשים מוגנים ולאותה מידת-הפתעה (הכרוכה תמיד במהירות) שבעזרתה יכול אויב נחושי-החלטה להבקיע שדה-מוקשים בלתי-מוגן. אחד המספרים מתאר כיצד ראה טנקים וכלי-רכב רבים משלנו שנהרסו

(* פלוגת חימוש של דרג פקודי יותר גבוה (במקרה זה — פלוגת אחוקת חימוש בינונית) מתוך גייסות הקורפוס אשר בדרך הטבע היא שצריכה גם להמצא באזור עורפי-יותר וגם להתחיק עמה מלאי ציוד מוקף יתור.

שמות בצירוף. שירה, שבצעה תחזית-לילה בדרום קוריאה, נפלה במארב במיצר-דרך. בידי חולית-הקשר היה מ"ק 193 מותקן על גיפ, אבל היא לא הצליחה ליצור קשר כדי לקרוא לעזרה. הלחימה נמשכה לסירוגים כל הלילה, והמאמצים הקדחתניים שנעשו בחשיכה להביא את מכשיר הקשר לידי פעולה היו ללא-הועיל. חמש שעות לאחר מכן, בהאר השחר ובבוא כוח-ההצלה, הוברר שקצה האנטנה היה שבור. חקירה בעקבות המקרה העלתה כי הפגם באנטנה היה קיים עוד בטרם הפעולה, אבל היה זה מכשיר שהחזיק ב"עתודה", ולא נבדק זה זמן מה, ועל כן לא נעשה דבר לתקנו.

הנהג, כל מי שהשתתף בתמרונים במורדות הר פוגי, ביפן, מכיר בכך שזה אחד האזורים הגשומים ביותר שמחוץ לאזור הטרופיק. דיביזיה סיימה זה עתה את תמרונה באזור פוגי, כאשר פקדו עליה לצאת לקוריאה. רבים היו הדברים שהכרה היה להספיק לעשותם, עד כי ציוד קשר רטוב נארו למשלוח אל אזור הקרבות ללא יבוש וטיפול נאותים. ציוד שפעל ביעילות של 95% בעת התמרונים, הכויב ב-50% מהמקרים בפעולתו הראשונה בקרב.

תחזוקה בת"מש מצריכה זמן, כוח אדם מאומן ופקוח של כריס-מכא. בניסיונות קרב קריטיות, יש ועליך לישול סיכון, לתקופות קצרות, מתוך הכרה מלאה כי בסופו-של-דבר — איתקון הנזקים שנגרמו יגולו איז זמן ארוך בהרבה. בתקופות קרב, כאשר משבר רודף משבר ברשרת איך-קץ, יודעים מפקדים למודי-נסיגה. כי אין תחליף לתחזוקה מספקת. רק כאשר למפקדים בלתי-מנוסים מושטת ידה המסייעת של אומה אוהבת ומפנקת, אפשרי הוא כי תסבל התעלמותם המשוועת מעניין רבי-חשיבות זה — התעלמות המסתתרת מתחת המסוה של החלטה נחושה, "להשיג תוצאות" בקרב בהקדם. נקודה זאת מודגמת היטב בניסיונו של גדוד בניה של חיל ההנדסה בקוריאה זמן קצר לאחר שהחל מסע-המלחמה. עדיפות-ראשונה ניתנת להקמת מכלאת-שבויים, מעשה שהיה כרוך בניקווו של שדה-אורו ובמלוי חלקותיו הנמוכים-יותר. הבור ממנו נלקחה אדמת-החוליה נמצא במרחק 8 ק"מ. מצויות היו אמנם משאיות עודפות על אלה שהועסקו בכך, אבל חסרו הנגים. לבסוף הוחלט, שמצויים די אנשי-סגל-מפקח כדי לאפשר העסקת 43 משאיות נוספות שתהיינה נהוגות ע"י אורחים קוריאניים, שנחוק היה לאמנם כנהגים. הכונה היתה שהמשאיות תנענה בשיירת, כדי לוסת

המשאית בת 2½ טון שימשה בקוריאה כ"בהמת-העבודה" העיקרית להעברת האספקה לסוגיה.

את מהירות הנסיעות, וכי תבוצע תחזוקה יומית במרוכז, כשתורגמונים קוריאניים מעביינים לנהגים את ההוראות לבצוע הטיפול.

השיטה פעלה יפה, ובמשך חודשיים היו בממוצע 80% מהמשאיות שמישות, ופועלות. לבסוף הוצגה התביעה להגברת המהירות וההספק. פורקו השיירות וכל נהג פעל בגפנו. הנהגים התעלמו מגבולות המהירות המותרת, ולא הוצרכו להמתין משמולאה משאית; היא יצאה לדרך מיד! תוך שלושה שבועות הוצאו משימוש מחצית המשאיות. היכן היה התסכון?

תושיה ואלתור

בשעות-מבחן הרי אחת החיות המעודדות ביותר לאדם באה לאדם שעה שמתגלית לו מידת-התושיה בה מתגברים החיילים על התקלות הקשות ביותר. הלכת-הלחימה קובעת כי הקשר החוטי הוא אמצעי-ההתקשרות הראשי; אבל צרכי המהירות, המרחק ונקרע תבעו פתרון אחר. במכשירי אל-חוט מסוג תג"ם (תדירות-גבוהה-מאוד) היו גלומות אפשרות יות, אולם על מנת לנצל במדה-מספקת את טוח 40 הק"מ לפיקור-ראיה אשר למכשירי תג"ם (גלי-תג"ם אינם נוטים ביותר ל"התכוּפף" ולדלג מעל להרים הנצבים על דרכם), דרוש היה לפתור תחילה את הבעיות שהציגו גובה רכסי-ההר בקוריאה וקשיי הגישה אל פסגותיהם. נמצא כי גלים בעלי תדירויות נמוכות-יותר התגברו על כך ביתר קלות מן התדיריות הגבוהות, ועד מהרה הפכה "תקשורת עוקפת" לענין שגרת. לדוגמה, תחנה אחת נמצאה בגובה של כ-100 מ', והשנייה בגובה 200 מ', וביניהן חצץ רכס של כ-700 מ'. החישובים הטכניים הראו כי הרשת לא תוכל לפעול — אבל הקליטה היתה מושלמת.

תושיה; תקיפות-החלטה ומדה לא מעטה של אומץ הרכיחה יחידה תורכית שנופק לה גשר-חי"ר (מסוג M-38) באורך של כ-110 מ', והוטלה עליה משימה לצלוח נהר בנקודה שהיתה נתונה לאש כבדה של מרגמות ותותחים. המפקד החליט לחסוך בחיי אדם ע"י שהגשר יורכב מאחורי גבעה קטנה המרוחקת כ-150 מ' מגדת הנהר — ומאות אחדות של חיילים ישאורו ביניהם עד אל מי הנהר. הגשר התפרק כמה פעמים בעת התנועה, אולם בכל פעם הורד לאדמה, חוקו, ואח"כ המשיכו לשאתו. היתה זאת פעולה שנתבצעה באופן "חלק" — ונתבצעה במהירות.

חיל ההנדסה

מן הפרק בספר העוסק בחיל-ההנדסה, כבר שאבתי דוגמא אות מספר. אף על פי כן סבורני כי עבודת צוות-סיוע הנדרסים ראויה להיזכר במיוחד. צוות כזה היה "צוות דיילי", רב סמל י. פ. דיילי הסתייע בו בסמל קיימברג (אלחוטן) ובקור-פורל ברטלי (נהג). בפעלם עם חיל הרגלים או לפניו, בתקופה שבין 2 ל-9 באפריל 1951, איפשרו הם לחיל-הרגלים להמציא מכוניסה להרבה נתיבים שלא היו אלא "סימטאות-שק"; וע"י מסעיה-סיוע-הטכניים שלהם והדוות האלחוט, איפשרו את שגור-למועד של סיוע הנדסי מספיק לצורך התקונים ההכרחיים בכבישים ובגשרים. סיוור כזה הוא מלאכה מסוכנת, מאומצת וזוכה אך לעתים רחוקות להערכה; אבל היא גורם רב-ערך בסיוע ההנדסי לחיל-הרגלים.

אמרה נדושה היא שמעשי-אלתור בשדה הם חיוניים לכי

המאנויות לרציפים. בסיס פוסאן, מצד אחד, היה עמוס אספקה; והדיביינות הלוחמות, מאידך גיסא, נזקקו חמורות לאותם סוגי אספקה עצמם — אבל הרכבות לא יכלו להעביר אלא אספקה חיונית ביותר בלבד. אך מה היו סוגי האספקה החיונית ביותר? אותה שעה נתמנו ע"י המפקדה "משגרים" מאיצים" מקרב קצינים בכירים. הללו היו יורדים לרציפים, או אל תחנות הרכבת, כשכל אחד מהם שוקד על הפריט לו חזר לכו ביותר; אספקה שכבר נמצאה בתהליך ההורבלה — את קרונוותיה היו מעבירים לנתיבי מסילה צדדיים, והיו מחפשים ומרכיזים למשלוח את הפריטים שזכו עתה לכתר עדיפות" חדש. ומשהגיע "משגר מאיץ" חדש עוד יותר — היה תהליך העתקת הקרונוות מתחיל כולו מחדש. לבסוף הפך המצב קריטי עד כדי כך, שנוצר הכרח לעבד תכנית מתואמת. גובשה מערכת פקוח לקביעת הטונגי היומי שניתן לשלחו לפי "כתובת" מסוימת בזירת המלחמה. החי לות האפסנטיים השונים הגישו את דרישותיהם, הללו נבדקו ומוינו ולכל אחד אושרה מכסת הטענה מתאימה. נקבע צורך בקבלת אשור לתנועה לפני צאת הרכבת. לא היה זה פתרון מושלם; היו בו לקויים מכשילים, אבל הוא העלה סדר מתוך תהויו ברהו.

חיל הכימאים

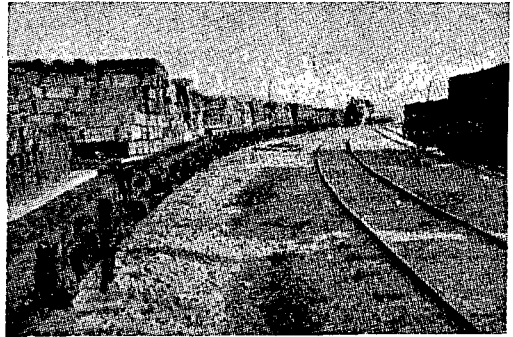
חיל הכימאים גילה את העובדה כי רוחות ההרים המשתנות והבלתי ניתנות לתחזית שבקוראיה מקשות על השמוש בעשן. נוסף לכך פעלו יחידות בקרבה כזאת זו לזו, שלעתים קרובות עשן שעור לאחת, הפריע לאחרת. הנפל"ם נתגלה כיעיל מאוד נגד חיילי האויב וכנושק נגד טנקי. בימים הראשונים במלחמת קוריאה, נתגלו קשיים בהכנת התערובת הטובה, כי לא היו בנמצא מדי-חום לכדי קת מידת חומו של הבנוין. כאשר הושגו מדי-חום ונתקבלה מכונת ערבוב מטיפוס חדש, (E2 R3) פותח יצור משיביע רצון. ההוצאה היומית הממוצעת של נפל"ם בימים שהיו נוחים לפעולה היתה: חיל האויר — 45.000 גלון (**).

יחידות קרבות שנותקו מקויהן קיבלו את אספקתן ע"י הצנחנות מן האויר.

הצי — 12.000 גלון; "צבא הצי" (***) — 5000 גלון. נתגלתה סבה מעניינת ל"אכזבים" (****) בפצצות נפל"ם. העדר אש נ"מ של האויב אפשרה לטייסים להנמיך בטיסות הפצצה עד כדי 7-10 מ' בלבד בפני הקרקע. אולם בגובה כה קטן נגרם מספר "אכזבים" רב מדי.

צוע פעולותיהם של מהנדסי קרב; אולם כאשר מקים — כמסופר בספר — איש חיל ההנדסה מבנה תחליף במקום גשר, שהיה מצוי בו מעביר מימ, 30 ס"מ קוטר, והוא ממלא בשברי הריסות שונים את כל השקע מעליו היה בנוי תחילה הגשר — הרי אין כאן לפנינו אלחור שדה — כי אם בורות סתם!

חיל התובלה העביר אספקה מהנמלים למצבורים ולמחסנים במהירות ויעילות.

חיל תובלה

פעולות חיל התובלה מתוארות במספר בעיות מעשיות. באביב 1951, כאשר פילסה לעצמה הארמיה השמינית בקרבות את דרכה חזרה צפונה, הפכה התובלה בכבישים לבעיה קריטית יותר ויותר. במאמץ לודא ניצול וגמישות מכסימליים בתפעול משאיות הקרפוס העשירי, אורגן "בנק משאיות". החילות האפסנטיים (*) "סרקו" את יחידותיהם וקבצו את כל המשאיות שלא עסקו בהובלת מטענים חיוניים. בין המשעים לשעים משאיות הועמדו בדרך זאת לרשות "הבנק". נוסף לכך, הוקמו נקודות בקרה של משטרה צבאית ליד כל נקודת הספקת תחמושת. כל משאית ריקה העולה צפונה, פרט למקרי יחידים, הוטענה בתחמושת. לנהגים ניתנו פתקים שציינו את משך הזמן בו היעסק כל ירכבם בדרך זאת. עשרים וחמש משאיות בממוצע "הוכנסו לתלם" באופן כזה. פלוגות תחזוקת חיוש החזיקו פטרולי תחזוקה על הכבישים בכל שעות היממה, ומטוסי קישור קלים נוצלו לאיכון מכונות שהתקלקלו. במידת האפשר, תוקנו כלי הרכב במקום. סבורים שבפעולה זאת התקרבו לנצול של הרכב במאת האחוזים.

שרות מסילות הברזל הצבאי מספק דוגמה הממחישה את ערכה של שיטת פקוח המושתתת על יסודים נכוחים לעומת שיטת ה"משגרים" המאיצים, שעה שעוסקים בתוונות של מטענים חיוניים. ביולי 1950 לא היה בידי הרכבות להעביר את כמויות האספקה העצומות באותה מהירות בה נפרקו הן

(*) בלשון צבא ארה"ב — "השרותים הטכניים" — ובכללם חיל ההנדסה, התובלה, ההספקה, החיוש, הקשר, הרפואה והחיל הכימאים.

(**) גלון אמריקאי — קרוב ל-4 ליטר, לעומת הגלון האימפריאלי הבריטי הידוע בארץ המכיל כ-4.5 ליטר.

(***) לצי ולצבא הצי האמריקאי יש אוויריה משלהם.

DUDS (****)

חיל־הקשר

לדעתי אני, ראוי לומר הערה אחת באשר לחיל־הקשר, שלא הועלתה מתוך אף אחת משיחות־התחקיר. התקשרות בקוריאה לא נפלה מכל מה שהושג בצבא ארה"ב אי פעם בקרב. אולם חזרה ונשנתה הטענה הישנה־הנושנה בדבר הנוהג להצפין תשדורות לצורך העברה אלחוטית, בעוד שאם שרית היתה העברה מהירה יותר במטוסי־קישור או ברצי אופנוע וג'יפ.

אגב אורחא, חיל הקשר זכה והחזיר כנפיו לעצמו* בקר־ריאה; וזאת ע"י השמוש במטוסי־הקשר — לצורך העברת דואר ולבצוע משימות צלומי־אוויר דיביזיוניות*. כדי להגיע לפענוח מדויק של תצלומי־אוויר, דרושים תצלומים של אותו שטח שצולמו בשלושה ימים רצופים — על מנת לקבוע את השניים שארעו בתנוחת הגייסות ופעילותם. לתהליך ביצוע הצילום דרך הצנורות־המשולבים התקינים של צבא־היבשה וחיל האוויר, נדרשו שמונה ימים, מהרצע בו בקשו צילום זה ועד לרגע בו הומצא אל מפקדת דיביזיה. מחלקת־הצלום בפלוגת־קשר־דיביזיונית אמרה כי תוכל לקצר משך־זמן זה, וניתן לה האשור לנסות זאת (**). כתוצאה ממאמציה, בוצעו באחד הימים אחר־הצגרים תצלומים שבהם נראו ברור מחפורות, בונקרים ושוחות שועל של האויב — והם נמ־סרו למפענח־התצלומים למחרת בבוקר.

חיל־הרפואה

חיל־הרפואה הלך וקרב בעקביות את המתקנים הכירורגיים לקו החזית, על מנת שאפשר יהיה לספל במקרי הפגיעה החמורים בכל אותו ההקדם שתניה אש־האויב. במלחמת העולם השנייה ניצלו חיי החילים ללא ספור בזירת דרום־מערב האוקיינוס השקט בזכות בתי־החולים הכירורגיים הניידים שקודמו עד לתחנות־האסוף הגדודיות; אבל אפילו אז היה תכופות צורך בכך שצוות נושאי־אלונקות מקרב הילי־דימ, בני ארבעה אנשים, ישאו את הפצועים מהלך כמה שעות דרך בצות עד אל ראשי־השבילים בהם המתניו הגיעים. ואילו בקוריאה הציגו הריה בעיות־פגנוי דומות. נשיאת־אלונקות במשך שעה וחצי — שעתיים היתה ענין רגיל בטרם הפך השמוש בהליקופטרים לנותג רגיל. עד נובמבר 1951 כבר פינו ההליקופטרים שמונת אלפים פצועים, אשר רבים מהם לא היו שורדים־בחיים אלמלא צורת־הובלה זאת. הנסיעה ללא־טלטול, והגיעם־בהקדם אל תחנת האסוף או אל בית החולים, ודאי הנמיכו את שעור מקרי־המות כתוצאה מהלם לעומת זה של מלחמת העולם השנייה.

לפי אותו עקרון של הזזת מקומות הטיפול קדימה נהגו,

(*) חיל הקשר של צבא ארה"ב היה זה אשר רכש את המטוס הראשון לשמוש בצבאי, עוד בטרם היות חיל־אוויר, בראשית המאה ה־20. כמו כן יש לציין שבצבא ארה"ב מצוי מספר ידוע של המטוסים ברשות הצבא — להבדיל מעיקר כוח־המטוסים היבשתי שבמסגרת חיל־האוויר — אולם מטר־סימ־קלים והליקופטרים אלה עמדו לרשות המפקדות, וכן לרשות התצפית הארטילרית של חיל התותחנים — אך לא לרשותו של חיל הקשר. בשנים האחרונות החל משתמש בהם גם חיל הקשר — להעברת הדואר, במקרים ידועים להנחת קו־הטלפון, וכן לתפקידי צילומי־תצפית (אשר מתמיד היו מוטלים עליו בצבא ארה"ב).

(**) תוך שמוש במטוסי־קישור המצוי, כנ"ל, בדיביזיה אמריקאית.

לפחות בדיביזיה אחת, גם רופאי־השנים. כאשר היו אלה מרוכזים במרפאת־שנים אחת, הלך לאבוד יום־אדם שלם בכל מקרה שנוקא אדם לספול. ואילו כאשר פלגות רפואת־שנים נשלחו קדימה אל צוות־הקרב־הרגימנטלים, עלה מספר הטפולים מ־1000 עד 8000 לחודש. כך בוצעה מלאכת ריפוי־שנים רבה יותר, והחילים הזקוקים לטיפול אכזרו פחות מזמנם.

חיל־החימוש

אנשי חיל־החימוש הקשיבו, כאשר מצביאים בקוריאה היו מגדירים אותה התנגשות כהתמודדות בין כוח־האדם של האויב לכוח האש של ארה"ב; והם הרהרו, בצדק, האמנם ניתן יהיה לקיים שעור־אש דומה אף במלחמה כוללת, כדור־ארצית*. שעורי האש האסטרטגיים שהושגו בקוריאה היו בגדר האפשר רק מפני שחלק קטן־ביחס של צבאות אותן המדינות שהו את "כוחות האו"ם" בקוריאה הופעל באותה מלחמה, ומשום שאוכלוסית מולדתם (וביחוד בארה"ב) גמרה ואמר שלא יחסר דבר ל"נערים שבחזית".

כי האנשים שבחזית אמנם עמלו בכדי להיות ראויים לסייע כזה מן המולדת — על כך מעידה פרשתה של פלגת־חימוש־דיביזיונית אחת. בעת הנסיגה בדצמבר 1950. כל מאמץ לא חסכו בה כשהמדובר היה בהצלת כל פריט־ציוד אפשרי. פעם, עם העצר הפלגה לחנית לילה, הוברר כי שמונה טנקים לא יוכלו לנוע ללא החלפת־מנועים. מרת הקור באותו לילה הגיעה לכ־23 — (צלסיוס). הוקמו אוהלים, הובררו מדורות, ובשעה 1800 לערך הוחל בעבודה. בשעה 0600 נמצאו שמונה הטנקים בדרכם, מצוידים במנועים חדשים. אכן, היתה זאת "עבודה בעתה" — כי הסינים נכנסו לכפר בצהרי אותו יום.

חיל־האפסנטאות

חיל־האפסנטאות בצע מלאכה מפתיעה בקוריאה. כל מי שהיה שם, יסכים עם כך שאי־שחזית זכה לתנונה טובה יותר מכל איש מלחמה שבדבר־הימים שלפניו. אולם אותו קצין הססקה דיביזיוני ש"משך" מנות בשביל 35.000 במקום 13.000 איש — היה בודאי עד להזדמנויות של בזבוז מופקר! הנני נאלץ להגיע למסקנה שאלו הוכללה בווה־המצבה של אותה דיביזיה גם מצבת הרגימנטים־המסופחים והגייסות (סוף בעמ' 85)

משאיות מטעינות במאגר מרכזי את המנות־היומיות של דלק בשביל רכבי־הקרב.